

روند مذاکرات عادی است

مسعود پزنشکیان در جلسه روز چهارشنبه هیئت دولت، با قدردانی از سخنان رهبری گفت: «روند مذاکرات به شکل عادی و معمولی جریان دارد و امور کشور نیز در مسیر طبیعی خود در حال اجرا و پیگیری بوده و به هیچ وجه حتی برای ثانیه‌ای معطل این مباحث و مسائل نمی‌شود؛ البته به طور طبیعی از اینکه توافقی صورت بگیرد، استقبال می‌کنیم.»

کاهش حکم حبس سعید مدنی

مصطفی نیلی، وکیل سعید مدنی، در شبکه اجتماعی «ایکس» نوشت: «پس از پذیرش اعاده دادرسی در دیوان عالی کشور شعبه هم‌عرض حبس آقای سعید مدنی بابت تشکیل گروه را از ۸ سال به ۴ سال کاهش داد.» او افزود: «ایشان هم‌اکنون برخلاف قانون در زندان دماوند تحمل حبس می‌کنند.»

سردرگمی دولت ترامپ

محسن رضایی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس با اشاره به اظهارات اخیر ترامپ و نماینده وی درباره مذاکرات ایران نوشت: «اظهارات متناقض ترامپ و نماینده او و مانور بر روی خطوط قرمز ایران، بیانگر سردرگمی و عدم انسجام درونی دولت ترامپ است. ادامه این اظهارات، سابقه بی‌اعتمادی به آمریکا در اثر خروج از برجام را نزد تصمیم‌گیران و مذاکره‌کنندگان کشورمان زنده و تقویت می‌کند.»

توقع بیش از حد ایجاد نکند

سیدمحمد سادات ابراهیمی، نماینده شوستر روز گذشته در تذکری در جریان برگزاری نشست علنی مجلس با اشاره به برگزاری مذاکرات ایران و آمریکا گفت: «حال که با جمع‌بندی شورای عالی امنیت ملی کشور مذاکرات هسته‌ای به صورت غیرمستقیم آغاز شده است بنا به هزاران دلیل ما هم جناح‌های سیاسی مطرح کشور باید از تیم مذاکره‌کننده حمایت کرده و آن را تضعیف نکنیم.» سادات ابراهیمی با اشاره به خط قرمزهای رهبری در این باره اظهار کرد: «حامیان مذاکرات توقع بیش از حد ایجاد نکنند، چراکه سابقه برجام داریم و باید هوشیار باشیم که خط قرمز مردم و رهبری مسئله ملی، دفاعی، امنیتی و موشکی است که باید نقشه راه تیم مذاکره‌کننده باشد.»

جریان شناسی

عکس: ایرنا

مذاکره از نگاه راست

بررسی آنچه اصول‌گرایان درباره مذاکره ایران و آمریکا گفته‌اند

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاسی

پس از اینکه در دقایق پایانی روز ۱۸ فروردین، دونالد ترامپ در دیدار با نخست‌وزیر اسرائیل اعلام کرد که مذاکرات با ایران در جریان است و در پی آن مقامات ایران هم آن را تایید کردند، اظهارنظرها در فضای سیاسی ایران در ارتباط با این موضوع آغاز شد و چهره‌ها و مقامات سیاسی نظرات خود را درباره این موضوع بیان کردند. در این میان بررسی آنچه چهره‌های شاخص دو جریان اصلی کشور بیان کرده‌اند، می‌تواند نگاه آنها را به موضوعی که کشور درگیر آن شده، بیان کند. این گزارش نگاهی به اظهارنظرها و نوشته‌های چهره‌های شاخص اصول‌گرا خواهد داشت و در پایان به این موضوع اشاره می‌شود که خط دیدگاهی اصول‌گرایان در این ارتباط چیست؟

حامیان مذاکرات و مذاکره‌کنندگان

برخی چهره‌های شاخص اصول‌گرا، از زمانی که خبر مذاکرات ایران و آمریکا اعلام شد، در اظهارنظرها و متن‌های خود اقدام به حمایت از مذاکرات و تیم مذاکره‌کننده کرده و از سیاست‌یون داخل کشور نیز درخواست داشتند که به حمایت بپردازند. البته در این میان، برخی از این طیف هم تندیروها را از حملات خودبی‌نصیب نگذاشتند. مهم‌ترین اظهارات در این راستا به این شرح است:

■ **محسن رضایی؛ عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام:** ایران به عنوان کشوری که هم به مذاکره و دیپلماسی اهتمام دارد و هم در میدان دفاع از خود توانمند است، در مذاکرات پیش رو با آمریکا، با صراحت، منطق و شجاعت از حقوق و منافع ملت ایران و نظام دفاع خواهد کرد. در مقابل، در صورت هرگونه تجاوز از سوی دشمن، در میدان دفاع از خود، با قدرتی فراتر از تصور دشمن وارد عمل خواهیم شد و متجاوزین را پشیمان خواهیم کرد. در هر دو حوزه (دیپلماسی و میدان) تمامی ارکان نظام، از دولت تا نیروهای مسلح، در یک هم‌افزایی و هماهنگی کم‌سابقه در حال طراحی و اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های مربوطه هستند. (۲۰ فروردین؛ توییتر)

■ **سعید آچرلو؛ مدیرمسئول روزنامه صبح نو:** یکی از شانس‌های بزرگ ایران، کم‌رنگ شدن بخش سیاست داخلی مذاکره است. اگر در سراسر دوران برجامی، دوقطبی روحانی/جلیلی فعال بود و فضای سیاست داخلی برجامیزه شده بود؛ اما حالا نه‌پزنشکیان مانند روحانی کمپین مذاکره می‌کنند و عراقی مانند طریف با دوقطبی سیاسی جلومی‌رود. سیاست خارجی اکنون گرفتار گروگان سیاست داخلی نیست و تاکنون قرار نبوده که از مذاکره، توشه سیاست داخلی برداشته شود. (۲۳ فروردین؛ یادداشت در روزنامه صبح نو)

■ **جلیل محبی؛ دبیر سابق ستاد امریه معروف:** اگر آقای عراقی سیاست توافق خوب را دنبال کند موفق می‌شود اما اگر سیاست سابق «هر توافقی بهتر از بی‌توافقی است» را برود باز هم کشور دچار خسارت محض می‌شود. حمایت کنیم از دولت‌مردان؛ مراقبت کنیم از کشور. (۲۲ فروردین؛ توییتر)

■ **سعید محمد؛ فعال سیاسی اصول‌گرا:** رهبر معظم انقلاب هم‌زمان با آغاز مذاکرات غیرمستقیم به زیارت حضرت معصومه(س) و مسجد مقدس جمکران رفتند و برای موفقیت هیأت ایرانی دعا کردند. فارغ از نتیجه نهایی مذاکرات، در این اقدام رهبر عزیز نشانه‌هایی است برای ولایت‌مداران واقعی تا مسیرشان را از خود انقلابی‌پندارها، حتی‌همسک‌ها و کسانی که منافع‌شان به ادامه تحریم‌ها گره خورده است، جدا کنند و مراقب باشند تا بازیچه دست آنان نشوند. (۲۴ فروردین؛ توییتر)

■ **حسن قشقایی؛ نماینده مجلس:** در این ۲۴ ساعت بعد از مذاکره، جنگ روانی را ببینید. جریان تند صهیونیستی مخالف مذاکرات را ببینید که می‌خواهند بگویند در بین تصمیم‌گیران کشور درباره مذاکرات اختلاف است. (۲۴ فروردین؛ نطق در مجلس)

■ **فضل الله زنجیر؛ نماینده مجلس:** قطعاً تیم مذاکره‌کننده

سه اصل عزت، حکمت و مصلحت را رعایت خواهند کرد، ما به تیم مذاکره‌کننده اعتماد داریم و حمایت‌های لازم را بر اساس منویات رهبری از آنها خواهیم داشت. در این برهه، تندیروی پاسخ نمی‌دهد و فصل‌الخطاب ما باید فرمایشات رهبر معظم انقلاب باشد. (۲۴ فروردین؛ نطق در مجلس)

■ **مجتبی زارعی؛ نماینده مجلس:** کلیت مجلس تأکید کرده که تیم مذاکره را امین می‌داند و معتقدیم آن‌ها به‌خوبی عمل می‌کنند و جلومی‌روند... سرباز و دیپلمات خط مقدم که مأموریت دارد از کلیت نظام و دولت و ملت و جامعه مدنی دفاع کند مورد تأیید است و ما از این تیم حمایت می‌کنیم، بنابراین دوستان باید در این باره تجدیدنظر کنند. (۲۵ فروردین؛ مصاحبه با ایلنا)

■ **سیدمرتضی محمودی؛ نماینده مجلس:** رسانه‌های معاند تلاش می‌کنند تا در نگاه مردم بی‌اعتمادسازی به مسئولین را ایجاد کنند. اگر دشمن موفق شود به این هدف خود برسد، دیگر موضوع سلاح و قدرت نظامی و هسته‌ای به حاشیه خواهد رفت. لذا امروز همه ما موظف هستیم از مجموعه مذاکره‌کنندگان ایرانی و دستگاه دیپلماسی خود که وارد این عرصه سخت شدند، حمایت کنیم و به آن‌ها امید داشته باشیم. (۲۵ فروردین؛ مصاحبه با ایسنا)

■ **عباس گلرو؛ نماینده مجلس:** تیم مذاکره‌کننده برای اینکه ذهن‌اش راحت باشد و بتواند در یک شرایط بسیار خوبی ظاهر شود، پشتوانه می‌خواهد؛ پشتوانه هم حاکمیت، دستگاه‌ها، مجلس شورای اسلامی و نمایندگان محترم و به‌طور ویژه مردم هستند. مردم اگر به تیم مذاکره‌کننده اطمینان داشته باشند که دارند و مردم اگر بداندند منافع آنها را تأمین می‌کنند که چنین است، لذا حامی تیم مذاکره‌کننده می‌شوند و هنگامی که چنین شود، تیم مذاکره‌کننده راحت‌تر و بدون تردید می‌تواند استقلال و از منافع دفاع کند. (۲۶ فروردین؛ مصاحبه با خبرگزاری ایلنا)

■ **منصور حقیقت‌پور؛ مشاور علی لاریجانی:** مردم برای تأمین حداکثری منافع ملی به تیم مذاکره اعتماد کامل دارند؛ تیم مذاکره‌کننده‌ای که با آن مقامات جمهوری اسلامی ایران وارد مذاکره شده‌اند... تندیروها که باز هم علیه مذاکره حرف می‌زنند شبیه به یک باتلاقی شده‌اند که در حال خشک‌شدن هستند و این داد و فریادایشان برای آن است که بگویند نه ما هنوز خشک نشده‌ایم. (۲۶ فروردین؛ مصاحبه با نامه‌نیوز)

■ **عباس سلیمی‌نمین؛ تحلیل‌گر سیاسی:** دولت آقای پزنشکیان طبیعتاً قصد ندارد موضوع مذاکرات را با مسائل داخلی گره بزند؛ هر چند این مسئله بر افکار عمومی تأثیر روانی دارد؛ اما مشاهده نمی‌کنیم که دولت، این دو حوزه را به هم پیوند بزند. رئیس‌جمهور نیز بارها بر لزوم اتکا به منابع داخلی تأکید کرده است؛ بر خلاف دولت آقای روحانی که همه‌امور را به مذاکرات پیوند زده بود... مسائل سیاسی و بین‌المللی همواره دچار تحول می‌شوند و در حکمرانی باید به این تحولات توجه داشت. متأسفانه برخی از عزیزان، حتی تاریخ انقلاب اسلامی را به درستی مطالعه نکرده‌اند تا ببینند هم در دوران امام(ره) و هم در دوران رهبری، در مورد برخی موضوعات تغییرات اساسی در مواضع ما به وجود آمده است. (۲۵ فروردین؛ مصاحبه با صبح‌نو)

■ **ناصر ایمانی؛ تحلیل‌گر اصول‌گرا:** کشور و دولت تلاش خود را هم برای مذاکره غیرمستقیم خواهند کرد و اگر شرایط ایجاب کند مذاکره مستقیم هم می‌کند. (۲۷ فروردین؛ مصاحبه با خبرآنلاین)

مخالفان و منتقدان مذاکره

امادر بین شاخص‌ترین چهره‌هایی که به‌نوعی با مذاکرات و یا روند آن به مخالفت پرداخته‌اند و یا به نقد مذاکرات پیش‌رو پرداختند، به ترتیب تاریخ می‌توان به این افراد اشاره کرد:

■ **علی نادری؛ مدیرمسئول ایرنا در دولت سیزدهم:** مذاکره نه ترس دارد نه هنر ویژه و خاصی است. برای منافع کشور می‌شود یا نماینده آمریکا هم مذاکره کرد، کشور و مردم و بازار را هم شرطی نکرد. مگر اینکه پروژه دوستان چیز دیگری باشد. خلاصه آنکه این همه شلوغ کاری برای اجرای یک رویه تکراری یک مقدار عجیب است.

(۱۹ فروردین؛ توییتر)

■ **میتم نیلی؛ مدیرمسئول رجویوز:** جناب آقای عراقی حال مبارک خوب است؟! دیدار؟! رده بالا؟! غیر مستقیم؟! چرا عبرت نمی‌گیرید از گذشته خدتان؟ فراموش کردید بیانات صریح بیست روز قبل رهبر عزیز و مقتدرمان را؟! یا بازی می‌کنید؟ مبدا مصداق آیه «فتی‌الذین فی قلوبهم مرض یسارعون فیهم» شده باشید. تأمل برادر! (۱۹ فروردین؛ توییتر)

■ **سالار ولایت‌مدار؛ نماینده مجلس:** دشمن گفته یا تسلیم یا جنگ و خونریزی. او فقط زور را می‌فهمد و لاغیر. هزار بار این مسئله را آزمایش کرده‌ایم اگر کسی باور ندارد یقیناً خود را به خواب زده است ما را با او حرفی نیست؛ ولی آیا ما به عنوان مجلس نباید در جهت مذاکره قدمی برداریم؟ نباید اقدامی انجام دهیم که برای فضای مذاکره پیاپی داشته باشد؟ آیا وزیر ما برای روز شنبه از ما سوغات و توشه‌ای همراه دارد؟ دشمن دلش را به داخل و عوامل خود خوش کرده و گرنه با بمب و موشک هیچ نظامی سقوط نکرده و نخواهد کرد.

■ **امیرحسین ثانی؛ نماینده مجلس:** ببینید همین چند ساعت قبل رئیس‌جمهور آمریکا با چه الفاظ کیک، مذاکره با کشورهای دیگر را یک پیروزی بزرگ برای خودش جلوه می‌دهد. جالب اینجاست که هنوز هم یک مشت حقیر در داخل ایران می‌گویند پس چرا با آمریکا مذاکره مستقیم نمی‌کنیم؟ (۲۰ فروردین؛ صفحه اینستاگرام)

■ **محمد رضا احمدی؛ نماینده مجلس:** دولتمردان و وزیر امور خارجه باید به قدرت داخلی و نیروهای نظامی و انتظامی، بسیج، سپاه مقتدر و پشتیبانی آحاد مردم ایمان داشته باشند که در هشت سال دفاع مقدس پای انقلاب، ارزش‌ها و ولایت ماندند و در تمام فتنه‌ها پای کار هستند لذا نشستن با قاتلن سردار سلیمانی و هزاران شهید معنی ندارد؛ آن هم در شرایطی که آنها مردم بی‌گناه غزه را به خاک و خون کشیده‌اند. با آمریکایی‌ها سرباز می‌مبارزه نشسته‌ایم؟! مواظب باشید، امیدوارم سرباز عقل آید و به این مذاکره ادامه ندهید. (۲۰ فروردین؛ نطق در مجلس)

■ **محمدجواد لاریجانی؛ فعال سیاسی اصول‌گرا:** آمریکایی‌ها آدم‌های لوس، نر و بی‌رحمی هستند؛ یک دفعه در اتاق را باز می‌کنند و می‌گویند دل کن بابا! بیایید با هم مذاکره کنیم و وقت را تلف نکنیم. می‌خواهند مذاکرات را با حیل‌های مختلفی به مستقیم تبدیل کنند.

(۲۱ فروردین؛ گفت‌وگوی ویژه خبری)

■ **سیداحمد علم‌الهدی؛ امام جمعه مشهد:** این برجام لعنتی که مقابل چشم خدوتان بود و دیدید، رفتند نشستند حرف زدند، خندیدند، دست در دست هم دادند و شانه‌به‌شانه خیابان گردی کردند اما دیدید آمریکا چه کرده و قرارداد را پاره کرده؛ قراردادی که مصوب شورای امنیت سازمان ملل بود. (۲۲ فروردین؛ گفت‌وگوی ویژه خبری)

■ **کاظم صدیقی؛ امام جمعه موقت تهران:** غرض از مذاکره غیرمستقیم [این است که] یا برگ زرینی به دست می‌آوریم و تحریم حل می‌شود یا عطف به گذشته است؛ کم‌اینکه امضا کردند و زیر تعهد زدند این بار هم زیر امضای‌زند. (۲۲ فروردین؛ نماز جمعه)

■ **سیدمحمدنبی موسوی‌فرد؛ امام جمعه اهواز:** مذاکره با کشوری که روحیه استکباری دارد، نه‌تنها مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه بهانه‌ای برای فشار بیشتر می‌شود. (۲۲ فروردین؛ نماز جمعه)

■ **حسین شریعتمداری؛ مدیرمسئول روزنامه کیهان:** آمریکا از تحریم‌ها به عنوان اهرم فشار بر ایران اسلامی استفاده می‌کند و از آنجا که دشمنی آمریکا با ایران از ماهیت طرفین درگیر ریشه می‌گیرد و تمام‌شدنی است، هرگز از اهرم تحریم دست برنمی‌دارد. بنابراین اگر موضوع مذاکرات غیرمستقیم روز شنبه، با آمریکا، برنامه هسته‌ای ایران است -که هست- و پیش‌شرط مالغو تحریم‌هاست -که چنین است- از هم‌اکنون می‌توان پیش‌بینی کرد که مذاکرات شبیه مانند مذاکرات غیرمستقیم قبلی، بی‌نتیجه می‌ماند. (۲۳ فروردین؛ یادداشت در روزنامه کیهان)

■ **رحیم‌پورازغدی؛ تنویسین اصول‌گرا:** رئیس‌جمهور آمریکا محل دقیق بوسه را برای متقاضیان روسویی مشخص کرد. برای مشتاقان مذاکره و آشتی با پرنسپنت وقت مناسبی است. (۲۲ فروردین؛ توییتر)